

62

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA HANDLU ZAGRANICZNEGO

z dnia 17 lutego 1962 r.

w sprawie kontroli celnej i postępowania celnego.

Na podstawie art. 7 i 12 pkt 2, art. 15 ust. 3 pkt 1 i ust. 1961 r. — Prawo celne (Dz. U. Nr 33, poz. 166) zarządza się, że art. 37 pkt 4 oraz art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 lipca 1961 r. — Prawo celne (Dz. U. Nr 33, poz. 166) zarządzają się, co następuje:

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

§ 1. Powołane w niniejszym rozporządzeniu bez bliższego określenia artykuły oznaczają artykuły ustawy z dnia 14 lipca 1961 r. — Prawo celne (Dz. U. Nr 33, poz. 166).

§ 2. Do wydawania decyzji w toku kontroli celnej i postępowania celnego właściwe są w pierwszej instancji urzędy celne, chyba że przepis szczególny przewiduje właściwość Głównego Urzędu Cel.

§ 3. 1. Jeżeli przepis szczególny określa dowody wymagane do stwierdzenia okoliczności mającej znaczenie dla kontroli celnej lub postępowania celnego, urząd celny może dopuścić inne dowody tylko w przypadkach wyraźnie w przepisach wskazanych albo za zgodą Głównego Urzędu Cel.

2. Okoliczności, od których zależy zwolnienie od ograniczeń (art. 8) lub od należności celnych, strona powinna udowodnić dokumentami należycie wystawionymi przez działające w zakresie swych uprawnień instytucje państwowe lub publiczne, jednostki gospodarki społecznej, przedsiębiorstwa albo organizacje społeczne, chyba że okoliczności te mogą być stwierdzone w drodze rewizji celnej towaru. Organ administracji celnej może odmówić przyjęcia dokumentu zagranicznego nie zalegalizowanego przez właściwe przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny. Przepis ust. 1 ma zastosowanie.

§ 4. 1. Miejscami uznanymi za miejsca odpraw celnych (art. 4 ust. 1 pkt 2) są:

1) w siedzibie urzędów celnych:

- a) na stacjach kolejowych — pomieszczenia, perony, rampy, tory i place wyznaczone przez zawiadowcę stacji w porozumieniu z naczelnikiem urzędu celnego kolejowego,
- b) w portach morskich i rzecznych — tereny portów, z tym że zarząd portu w porozumieniu z naczelnikiem urzędu celnego morskiego lub rzecznego wyznacza miejsca postoju statków oraz miejsca na placach przeznaczone na składowanie towarów przywożonych z zagranicy i za granicę wywożonych,
- c) w portach lotniczych — pomieszczenia i place wyznaczone przez zarząd portu w porozumieniu z naczelnikiem urzędu celnego lotniczego,
- d) przy drogach kołowych — place wyznaczone przez naczelnika urzędu celnego,
- e) w urzędach pocztowych — pomieszczenia wyznaczone przez naczelnika urzędu pocztowego w porozumieniu z naczelnikiem urzędu celnego pocztowego,

2) poza siedzibą urzędów celnych — pomieszczenia, rampy ładunkowe, przeładownie i place wyznaczone przez kierownika instytucji lub przedsiębiorstwa, do którego należy zarząd danego terenu, w porozumieniu z funkcjonariuszem celnym mającym dokonać odprawy celnej.

2. W granicznych urzędach celnych wyznaczenie miejsc odpraw celnych wymaga również zgody właściwych organów ochrony granic.

§ 5. 1. Zamknięciami celnymi są plomby, pieczęcie lub inne znaki urzędowe nakładane na towary celne, środki przewozowe albo pomieszczenia przez:

- 1) urzędy celne,
- 2) organy celne państw obcych albo przez inne instytucje polskie lub zagraniczne, jeżeli Główny Urząd Cel uznaje znaki tych organów lub instytucji.

2. Dozorem celnym jest:

1) strzeżenie lub konwojowanie przez funkcjonariuszy celnych towarów celnych bądź środków przewozowych

lub strzeżenie pomieszczeń albo nadzorowanie robót dotyczących tych towarów, środków lub pomieszczeń,

2) pozostawianie towarów celnych, środków przewozowych lub pomieszczeń pod zamknięciem celnym choćby bez strzeżenia lub konwojowania albo nadzorowania.

§ 6. 1. Zamknięcie celne może zdjąć organ administracji celnej lub inna osoba za zezwoleniem tego organu. Dostęp do towarów, środków przewozowych i pomieszczeń znajdujących się pod dozorem celnym, a w szczególności przenoszenie, wyładowywanie lub przeładowywanie towarów albo zmiana miejsca postoju środka przewozowego wymaga zezwolenia organu administracji celnej, niezależnie od wymaganych zezwoleń innych organów. Urząd celny może wyrazić zgodę na dokonywanie bez jego każdorazowego zezwolenia takiej zmiany miejsca postoju wagonów kolejowych, która jest niezbędna ze względów eksploatacyjnych kolei, a następuje w obrębie miejsca uznanego za miejsce odpraw celnych.

2. Ustanowienie dozoru celnego nie zwalnia osób, w których władaniu znajdują się albo do których należą towary, środki przewozowe lub pomieszczenia wzięte pod dozór, z ciężących na tych osobach obowiązków, a w szczególności z odpowiedzialności za towary, środki przewozowe i pomieszczenia.

§ 7. 1. Znoszenie towarów ze statków morskich na ląd oraz wnoszenie towarów z lądu na statki morskie traktuje się jak przewóz przez granicę państwową (art. 7), jeżeli następuje ono bez zezwolenia organu administracji celnej albo przed dokonaniem odprawy celnej. Przepis art. 22 stosuje się odpowiednio.

2. Przepis ust. 1 ma zastosowanie w przypadkach wywożenia towarów przywiezionych z zagranicy z innych niż statki morskie środków przewozowych znajdujących się między granicą państwową a granicznym urzędem celnym lub pozostających pod dozorem celnym, a także ze składów lub z magazynów celnych albo z miejsc uznanych za miejsca odpraw celnych, jak również w przypadkach wnoszenia towarów przeznaczonych do wywozu za granicę na takie środki przewozowe, miejsca lub do składów albo magazynów.

Rozdział 2.

Ruch osobowy i towarowy przez granicę państwową.

§ 8. Zezwoleń na obrót towarowy na drogach innych niż uznane i ogłoszone za przejścia graniczne (art. 23) udziela Główny Urząd Cel.

§ 9. 1. Zawiadowca granicznej stacji kolejowej obowiązany jest zawiadomić graniczny urząd celny:

- 1) o oczekiwanym przybyciu, opóźnieniu lub odwołaniu pociągu stałego mającego przyjechać z zagranicy albo wyjechać za granicę — niezwłocznie po nadejściu na stację odpowiedniego zawiadomienia,
- 2) o oczekiwanym przybyciu z zagranicy pociągu dodatkowego — towarowego — niezwłocznie po nadejściu na stację odpowiedniego zawiadomienia, a pasażerskiego — najpóźniej na 24 godziny przed jego przyjazdem na stację graniczną; o oczekiwanym odejściu za granicę pociągu dodatkowego — towarowego — najpóźniej na 2 godziny przed jego odjazdem ze stacji granicznej, a pasażerskiego — najpóźniej na 24 godziny przed jego odjazdem z takiej stacji,
- 3) o doczepieniu do stałego pociągu pasażerskiego wagonów dodatkowych lub wagonów towarowych przewożących zwierzęta — najpóźniej na 6 godzin zarówno przed przyjazdem pociągu z zagranicy na stację graniczną, jak i przed odjazdem pociągu ze stacji granicznej za granicę.

2. Przepis ust. 1 stosuje się do oddzielnych lokomotyw i innych pojazdów kolejowych.

§ 10. 1. W lokomotywach i tendrach wolno przewozić przez granicę państwową tylko ich wyposażenie i paliwo, a w wagonach osobowych — tylko ich wyposażenie i bagaż ręczny podróżnych, dozwolony stosownie do przepisów o przewozie osób kolejają.

2. W lokomotywach, tendrach, wagonach i innych pojazdach kolejowych, które przekraczają granicę, nie powinno być skrytek ani pomieszczeń trudno dostępnych, a nie uzasadnionych względami eksploatacji i nie przewidzianych w projekcie konstrukcji. Pojazdy nie odpowiadające tym wymaganiom zarząd kolei obowiązany jest na wniosek urzędu celnego wyłączyć z ruchu przez granicę.

§ 11. 1. Pociągi przyjeżdżające z zagranicy i wyjeżdżające za granicę powinny zatrzymywać się w miejscach uznanych za miejsca odpraw celnych (§ 4 ust. 1 pkt 1 lit. a) i nie mogą opuszczać tych miejsc bez zezwolenia urzędu celnego, niezależnie od wymaganych zezwoleń innych organów.

2. O nieprzewidzianym zatrzymaniu się pociągu podczas przejazdu pomiędzy granicą państwową a miejscem uznany za miejsce odpraw celnych lub odwrotnie kierownik pociągu, a jeżeli zatrzymanie nastąpiło w obrębie stacji kolejowych — zawiadowca stacji obowiązany jest zawiadomić niezwłocznie graniczny urząd celny, niezależnie od wymaganego zawiadomienia innych organów.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się do oddzielnych lokomotyw i innych pojazdów kolejowych.

§ 12. 1. Od chwili wjazdu pociągu na graniczną stację kolejową do zakończenia odprawy celnej przywózowej i od rozpoczęcia odprawy celnej wywózowej do chwili wyjścia pociągu z polskiego obszaru celnego wstęp do pociągu i opuszczanie pociągu dozwolone są tylko funkcjonariuszom celnym i ochrony granic.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do wagonów nie przekraczających granicy państwowej.

3. Jeżeli odprawą celną odbywa się w czasie biegu pociągu pasażerskiego, kierownik pociągu obowiązany jest przed jej rozpoczęciem oddzielić podróżnych przekraczających granicę od podróżnych, którzy granicy nie przekraczają. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio. Zarząd kolei obowiązany jest wyznaczyć w takim pociągu osobny przedział dla potrzeb kontroli celnej.

§ 13. Przepisy § 10, § 11 ust. 1 i 2 oraz § 12 ust. 1 stosuje się odpowiednio do pojazdów drogowych.

§ 14. 1. Zarząd portu morskiego obowiązany jest zawiadomić urząd celny o oczekiwanym przybyciu statku morskiego najpóźniej na 4 godziny przed wprowadzeniem statku na wyznaczone miejsce postoju (§ 4 ust. 1 pkt 1 lit. b).

2. Kaptan statku morskiego obowiązany jest wyznaczyć na statku odpowiednie pomieszczenie dla potrzeb kontroli celnej.

§ 15. 1. Do statków rzecznych stosuje się odpowiednio przepisy § 11 ust. 1 i 2 oraz § 14 ust. 2.

2. Do statków powietrznych stosuje się odpowiednio przepisy § 10 i § 11 ust. 1 i 2 oraz § 12 ust. 1.

Rozdział 3.

Dopełnienie powinności celnej.

§ 16. Powinność celna dotyczy wszystkich przewożonych towarów nawet wolnych od ograniczeń (art. 8) i od należności celnych, bez względu na to, czy towary te stanowią własność przewoźcy, czy innej osoby.

§ 17. Osoba przekraczająca granicę państwową, okazując wszystkie przewożone z sobą towary, obowiązana jest

rozpakować cały swój bagaż oraz podać rodzaj i ilość poszczególnych przedmiotów, a na żądanie organu administracji celnej udzielić wyjaśnień o nadawcy, odbiorcy, przeznaczeniu i wartości towarów oraz o innych okolicznościach mogących mieć znaczenie dla kontroli lub odprawy celnej. Towary wolne od rewizji celnej (art. 37) okazuje się bez ich rozpakowywania.

§ 18. 1. Przewoźnik obowiązany jest dostarczyć do granicznego urzędu celnego wszystkie towary przewożone przez granicę państwową. Nie wolno mu przyjmować ani wydawać towarów podczas przewozu ich pomiędzy granicą a granicznym urzędem celnym lub odwrotnie.

2. W razie konieczności wylądowania lub przeładowania towarów podczas przewozu pomiędzy granicą a granicznym urzędem celnym lub odwrotnie przewoźnik obowiązany jest zawiadomić o tym graniczny urząd celny. Wylądunku lub przeładunku wolno dokonać tylko pod dozorem celnym (§ 5 ust. 2 pkt 1). Jednak w przypadkach niecierpiących zwłoki, a wywołanych awarią w przewozie, wymagania te zachowuje się tylko w miarę możliwości.

3. Funkcjonariusze celni w obecności pracowników właściwych przedsiębiorstw przewozowych lub — w żegludze morskiej — maklerskich przyjmują pod dozór celny środki przewozowe przybywające z zagranicy. Na żądanie urzędu celnego lub za jego zgodą poszczególne wagony kolejowe podstawią się na tory inne niż wyznaczone w regulaminie stacyjnym dla danego rodzaju wagonu lub ładunku.

§ 19. 1. Równocześnie z dostarczeniem towarów przewoźnik obowiązany jest doręczyć urzędowi celnemu dokumenty dotyczące ich przewozu:

1) przy przewozie kolejają:

- a) wykaz zdawczy, który w przypadku przywozu z zagranicy doręcza się niezwłocznie po przyjeździe pociągu lub po otrzymaniu wykazu od kolei zdającej, a w przypadku wywozu za granicę — przed odjazdem pociągu lub równocześnie z przekazaniem innych egzemplarzy wykazu kolei przyjmującej,
- b) wykaz wagonowy — do wglądu,
- c) listy przewozowe z dokumentami załączonymi przez nadawcę przesyłki — do wglądu,

2) przy przewozie statkami morskimi:

- a) manifest przywózowy lub wywózowy,
- b) listę załogi i pasażerów,
- c) spis bagaży rejestrowanych,
- d) wykaz włazów i skrytek,
- e) manifest obejmujący wszystkie towary znajdujące się na statku,
- f) konosamenty — do wglądu,
- g) w przypadku przywozu — spis zasobów statku i spisy przedmiotów posiadanych przez poszczególnych członków załogi, nie wyłączając przedmiotów przeznaczonych do wprowadzenia do obrotu na polskim obszarze celnym, oprócz odzieży, obuwi, przyborów toaletowych i innych drobnych przedmiotów przeznaczonych do codziennego osobistego użytku,

3) przy przewozie statkami rzecznyymi:

- a) raport przywózowy lub wywózowy,
- b) listę załogi i pasażerów,
- c) wykaz włazów i skrytek,
- d) listy przewozowe — do wglądu,
- e) w przypadku przywozu — spisy, o których mowa w pkt 2 lit. g),

4) przy przewozie statkami powietrznymi:

- a) manifest lotniczy,
- b) listę załogi i pasażerów,
- c) listy przewozowe — do wglądu,

- 5) przy przewozie samochodami — dokumenty określone w odrębnych przepisach, a w braku tych przepisów — dokumenty określone przez Główny Urząd Celny,
- 6) przy przewozie pocztą — wyjazd ładunku.

2. W razie zagubienia przez przewoźnika dokumentów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. c), jest on obowiązany do dostarczenia ich odpisów.

3. Na wniosek kapitana statku urząd celny może odroczyć termin doręczenia manifestu przywozowego na czas do 6 godzin od chwili wejścia statku do portu. Odroczenie nie wpływa na obowiązki kapitana określone w innych przepisach. Przed doręczeniem manifestu można wyładować towary w pierwszym miejscu wyładunku na podstawie manifestu obejmującego wszystkie towary znajdujące się na statku.

4. Manifest i raport przywozowy lub wywozowy przewoźnik doręcza w wymaganej przez urząd celny ilości egzemplarzy.

5. Główny Urząd Celny może w porozumieniu z przewoźnikiem wprowadzić obowiązek doręczenia dokumentów innych niż wymienione w ust. 1; może zwolnić przewoźnika z obowiązku doręczenia niektórych dokumentów wymienionych w ust. 1.

§ 20. 1. Po doręczeniu dokumentów przez przewoźnika urząd celny sprawdza dostarczone towary, a w miarę możliwości ilość sztuk oraz znaki i numery przesyłek, a także stan ich opakowań, i w razie braku zastrzeżeń dokonuje o tym w dokumentach odpowiedniej wzmianki.

2. W razie rozbieżności z treścią dokumentów lub uszkodzenia opakowania urząd celny przeprowadza rewizję celną towaru, po czym odpowiedni protokół sporządza przedstawiciel przewoźnika lub zarządu portu, przy udziale funkcjonariusza celnego, albo funkcjonariusz celny przy udziale przewoźnika lub jego przedstawiciela. Wzór protokołu określają — odpowiednio — przewoźnik lub zarząd portu albo Główny Urząd Celny. Przy przewozie koleją protokół sporządza zawsze przewoźnik przy udziale funkcjonariusza celnego.

3. W toku dokonywania czynności przewidzianych w ust. 1 i 2 urząd celny przeprowadza rewizję środka przewozowego. Przedstawiciel przewoźnika obowiązany jest do obecności przy rewizji i do udzielania urzędowi celnemu wyjaśnień.

§ 21. 1. Po dokonaniu czynności przewidzianych w § 20 urząd celny nakłada zamknięcia celne na dostarczone towary. Zamknięcia nakłada się bezpośrednio na opakowania albo na środki przewozowe lub na stanowiące ich część pomieszczenia.

2. Nie nakłada się zamknięć celnych na towary:

- 1) znajdujące się na statkach morskich — z wyjątkiem napojów alkoholowych, wyrobów tytoniowych i używek oraz przedmiotów innych niż potrzebne do osobistego użytku a posiadanych przez poszczególnych członków załogi,
- 2) przewożone bez opakowania w niekrytych wagonach lub otwartych barkach; jednak można nałożyć zamknięcia, jeżeli towar przykryty jest oponą lub w inny podobny sposób.

3. Główny Urząd Celny może zezwolić na zaniechanie nakładania zamknięć celnych również w innych przypadkach niż określone w ust. 2.

4. Urząd celny zwalnia spod zamknięcia celnego — w normach nie przekraczających każdorazowo trzydniowego zaopatrzenia — napoje alkoholowe, wyroby tytoniowe i używki znajdujące się na statkach lub innych środkach przewozowych a potrzebne do użytku podróżnych i załogi podczas postoju.

§ 22. Przewoźnik lub zarząd portu obowiązany jest do wykonywania robót fizycznych związanych z czynnościami przewidzianymi w § 20 oraz § 21 ust. 1 i 4.

Rozdział 4.

Przechowywanie towarów celnych w magazynach celnych.

§ 23. 1. Urząd celny zarządza złożenie dostarczonych towarów celnych do magazynu celnego (art. 6 ust. 3), jeżeli odprawy celnej przywozowej lub wywozowej nie można dokonać na środku przewozowym lub podczas wyładunku, a towary ze względu na ich rodzaj lub opakowanie nie nadają się do złożenia na placu.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do towarów przewożonych z sobą przez osoby przekraczające granicę państwową.

§ 24. 1. Magazyn celny podlega kontroli celnej (art. 21) i może być w całości lub w części wzięty pod dozór celny.

2. Wydanie towaru złożonego w magazynie celnym lub przeniesienie go poza obręb magazynu może nastąpić tylko za zezwoleniem urzędu celnego.

3. W razie usunięcia spod kontroli celnej towaru złożonego w magazynie celnym, przedsiębiorstwo prowadzące magazyn ponosi odpowiedzialność za należności celne ciążyące na towarze, chyba że ustanowiono dozór celny stosownie do § 5 ust. 2 pkt 1.

4. Zarząd magazynu obowiązany jest prowadzić ewidencję przechowywanych towarów w księgach magazynowych w sposób określony przez zarząd i uzgodniony z Głównym Urzędem Celny.

Rozdział 5.

Uczestnictwo przedsiębiorstw przewozowych i spedycyjnych w postępowaniu celnym.

§ 25. 1. Główny Urząd Celny określa, które publiczne przedsiębiorstwa przewozowe oraz przedsiębiorstwa spedycyjne obowiązane są uczestniczyć w postępowaniu celnym (art. 32).

2. W obrocie pozaplanowym przy przewozie towarów statkami powietrznymi lub przez pocztę do uczestnictwa w postępowaniu celnym powołuje się tylko — odpowiednio — przedsiębiorstwo przewozu lotniczego, zarząd portu lotniczego lub pocztę.

§ 26. 1. Do obowiązków przedsiębiorstw powołanych do uczestnictwa w postępowaniu celnym należą:

- 1) zgłaszanie towarów z urzędu do odprawy celnej (art. 33 ust. 2),
- 2) w razie zgłoszenia towaru do odprawy celnej z upoważnienia strony (art. 33 ust. 1 pkt 2) — wykonywanie wszelkich czynności, do których wykonywania obowiązana jest strona, a zwłaszcza dostarczanie dokumentów potrzebnych w postępowaniu celnym, uiszczanie należności celnych i podejmowanie towarów po odprawie celnej,
- 3) wykonywanie wszelkich robót fizycznych związanych z przeprowadzeniem rewizji i odprawy celnej, a zwłaszcza otwarcie przesyłki, rozpakowanie towaru i zapakowanie go do dalszego przewozu (art. 36).

2. Zgłoszenie towaru do odprawy celnej z urzędu nie pozbawia osoby uprawnionej (art. 33 ust. 1) prawa udziału w dalszym postępowaniu. Decyzje urzędu doręcza się zgłaszającemu, który obowiązany jest przekazywać je tej osobie do wiadomości za pisemnym potwierdzeniem.

3. Przedsiębiorstwa obowiązane są podać urzędowi celnym imiona i nazwiska pracowników wyznaczonych do uczestnictwa w postępowaniu celnym.

Rozdział 6.

Odprawa celna ostateczna.

§ 27. 1. Za stronę (art. 33 ust. 1 pkt 1) uważa się:

- 1) w przypadku przywozu towaru z zagranicy:
 - a) odbiorcę wskazanego w dokumencie przewozowym, po oświadczeniu przez niego woli przyjęcia przesyłki — jeżeli przywóz nastąpił za dokumentem przewozowym,
 - b) okaziciela kwitu bagażowego,
 - c) przy przewozie morskim i rzeczonym — posiadacza konosamentu, listu przewozowego lub wyciągu z konosamentu,
 - d) przy przewozie przez pocztę — adresata, po oświadczeniu przezeń woli przyjęcia przesyłki,
 - e) bez względu na sposób przewozu — osobę, w której posiadaniu towar się znajduje, jeżeli przywóz nastąpił bez dokumentu przewozowego,
- 2) w przypadku wywozu towaru za granicę:
 - a) nadawcę przesyłki wskazanego w dokumencie przewozowym — jeżeli wywóz następuje za takim dokumentem,
 - b) okaziciela kwitu bagażowego,
 - c) przy przewozie przez pocztę — nadawcę przesyłki,
 - d) bez względu na sposób przewozu — osobę, w której posiadaniu towar się znajduje — jeżeli wywóz następuje bez dokumentu przewozowego lub jeżeli odprawa celna ma być dokonana przed nadaniem towaru do przewozu przewoźnikowi.

2. Urząd pocztowy wzywa adresata do zgłoszenia towaru do odprawy celnej tylko na pisemny wniosek adresata, złożony temu urzędowi po nadejściu przesyłki a przed dokonaniem odprawy; wniosek złożony przed nadejściem przesyłki uwzględnia się tylko wówczas, gdy przesyłka ma zawierać przedmioty wymagające przy obchodzeniu się z nimi specjalnych zabiegów, szczególnej ostrożności lub wiadomości fachowych i nadejście nie później niż w ciągu 30 dni po złożeniu wniosku.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do przedsiębiorstwa wymienionego w § 25 ust. 1, gdy przedsiębiorstwo to wykaże dokumentami, że działa za osobę, która złożyła wywóz towaru za granicę, lub na rzecz osoby, której ma być wydany towar przywieziony z zagranicy. W tym przypadku przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do tych osób.

4. W obrocie planowym uważa się za stronę przedsiębiorstwo handlu zagranicznego, gdy dokumentami, choćby innymi niż określone w ust. 1, wykaże swe prawo rozporządzania towarem.

5. Strona może upoważnić do zgłoszenia towaru do odprawy celnej — w obrocie planowym — swego pracownika albo przedsiębiorstwo wymienione w § 25 ust. 1, a w obrocie pozaplanowym — także inną osobę, przedsiębiorstwo lub instytucję.

6. Pełnomocnik obowiązany jest dołączyć do zgłoszenia oryginał pełnomocnictwa z urzędowo poświadczonym podpisem mocodawcy lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa. Nie dotyczy to przedsiębiorstwa wymienionego w § 25 oraz uprawnionego pośrednika okrętowego (przedsiębiorstwa maklerskiego).

7. Zgłoszenia przedmiotów, o których mowa w art. 25 ust. 4, dokonują terenowe organy administracji morskiej przez zawiadomienie urzędu celnego, chyba że zgłoszenia dokonała osoba, w której posiadaniu przedmiot się znalazł.

§ 28. 1. Towary przewożone przez przewoźnika strona powinna zgłosić do odprawy celnej w następujących terminach:

- 1) w urzędach celnych granicznych kolejowych — w ciągu 7 dni od dostarczenia,
- 2) w urzędach celnych lotniczych i wewnętrznych — w ciągu 14 dni od dostarczenia,
- 3) w urzędach celnych morskich i rzecznych — w ciągu 30 dni od dostarczenia,
- 4) w urzędach celnych drogowych — w dniu dostarczenia,
- 5) przy przewozie przez pocztę — nie później niż przy nadaniu przesyłki do wywozu za granicę, a w przypadku przywozu z zagranicy, jeżeli adresata wezwano do zgłoszenia przesyłki (§ 27 ust. 2) — w ciągu 7 dni od wystania wezwania,
- b) żywe zwierzęta i materiały wybuchowe, bez względu na to, do jakiego urzędu celnego je dostarczono — w dniu dostarczenia.

2. Urząd celny może skrócić terminy określone w ust. 1 pkt 1—3 i 5 w razie niebezpieczeństwa szybkiego zepsucia się towaru.

3. Towar celny nie zgłoszony do odprawy przez stronę lub jej pełnomocnika w terminie określonym w ust. 1 podlega zgłoszeniu z urzędu (art. 33 ust. 2).

4. Towar przewożony z sobą przez osobę przekraczającą granicę państwową powinien być zgłoszony do odprawy celnej w dniu dostarczenia go do urzędu celnego.

5. Za dzień zgłoszenia towaru do odprawy celnej (art. 38 ust. 1) uważa się dzień przyjęcia zgłoszenia przez urząd celny. Jednak przy przewozie przez pocztę, jeżeli przesyłkę zgłoszono do odprawy celnej z urzędu, za dzień zgłoszenia uważa się dzień doręczenia przez pocztę wykazu ładunku urzędowi celnemu pocztowemu (§ 19 ust. 1 pkt 6).

§ 29. 1. Pisemne zgłoszenie towaru do odprawy celnej powinno zawierać następujące dane:

- 1) oznaczenie osoby zgłaszającej towar do odprawy,
- 2) wskazanie kraju nadania oraz nadawcy i odbiorcy towaru,
- 3) wskazanie ilości sztuk oraz znaków i numerów, a także rodzaju opakowania,
- 4) określenie nazwy, wagi brutto i netto oraz wartości towaru,
- 5) określenie rodzaju odprawy,
- 6) oświadczenie zgłaszającego, czy chce uczestniczyć w rewizji celnej towaru,
- 7) wykaz dokumentów dołączonych do zgłoszenia,
- 8) datę sporządzenia zgłoszenia i podpis osoby zgłaszającej towar.

2. Główny Urząd Cel może zezwolić na zgłaszanie niektórych towarów do odprawy celnej partiami ustnie w ciągu wyznaczonego okresu. Niezwłocznie po jego upływie zgłaszający obowiązany jest sporządzić zgłoszenie pisemne obejmujące łącznie wszystkie partie zgłoszone uprzednio ustnie.

3. Części zapasowe i wymienne wagonów kolejowych przesyłane przez zarządy kolei stosownie do międzynarodowych porozumień o wzajemnym używaniu wagonów, jak również kolejowe przybory ładunkowe i pojemniki stanowiące własność kolei odprawia się na podstawie listu przesyłkowego.

4. W obrocie pozaplanowym zgłoszenie do odprawy celnej towaru przewożonego przez pocztę następuje ustnie, przewożonego zaś z sobą przez osobę przekraczającą granicę państwową — może nastąpić ustnie i uważa się za dokonane z chwilą dopełnienia czynności określonych w § 17, a jeżeli następuje pisemnie — powinno zawierać dane wymienione w ust. 1 pkt 1, 5, 7 i 8 oraz wskazywać nazwę i ilość towaru, w miarę zaś potrzeby i inne okoliczności mające znaczenie dla odprawy celnej. Główny Urząd Cel może zezwolić na zgłoszenie ustne również i w innych przypadkach.

5. Pisemne zgłoszenie towaru do odprawy celnej może być sporządzone tylko na formularzu określonym przez Główny Urząd Celny.

§ 30. Dokumenty mające znaczenie dla odprawy celnej, a zwłaszcza wymagane pozwolenie przywozu lub wywozu, należy dołączyć do zgłoszenia pisemnego albo doręczyć urzędowi celnemu przy zgłoszeniu ustnym. Jednak w obrocie planowym pozwolenie może być złożone w instytucji upowaznionej przez Ministra Handlu Zagranicznego, a w tym przypadku za dołączenie pozwolenia uważa się także podanie przez stronę lub jej pełnomocnika (§ 27 ust. 4 i 5) w zgłoszeniu pisemnym znaku, numeru i terminu ważności pozwolenia ze wskazaniem instytucji, w której je złożono.

§ 31. 1. Urząd celny pozostawia bez rozpoznania zgłoszenie złożone przez osobę nieuprawnioną (§ 27) lub nie odpowiadające wymaganiom określonym w §§ 29—30. Na zgłoszeniu pisemnym urząd zaznacza to ze wskazaniem podstawy, po czym zwraca je stronie za pokwitowaniem.

2. Bieg terminów określonych § 28 ust. 1 nie ulega przerwaniu, jeżeli zgłoszenie pozostawiono bez rozpoznania.

§ 32. Do czasu rozpoczęcia zewnętrznych oględzin towaru zgłaszający — za zgodą urzędu celnego — może sprostać zgłoszeniu. Za rozpoczęcie oględzin uważa się przystąpienie funkcjonariusza celnego do porównania znaków i numerów towaru z danymi zawartymi w zgłoszeniu.

§ 33. 1. Po przyjęciu zgłoszenia urząd celny przeprowadza oględziny zewnętrzne, a następnie rewizję celną towaru, chyba że towar jest wolny od rewizji celnej (art. 37).

2. Oględziny zewnętrzne polegają na zbadaniu stanu zamknięć celnych, ustaleniu ilości sztuk, znaków, numerów i stanu opakowania oraz w miarę możliwości na sprawdzeniu wagi brutto towaru.

3. Rewizja celna polega na ustaleniu rodzaju i ilości towaru. Urząd celny może dla potrzeb rewizji pobrać próbkę towaru, a także dokonać opisów, rysunków, zdjęć fotograficznych i innych niezbędnych czynności.

4. Rewizję celną jednorodzących towarów w jednolitych opakowaniach, a także towarów wyszczególnionych w specyfikacji dołączonej do zgłoszenia można ograniczyć do niektórych sztuk.

5. Rewizję celną przeprowadza się w obecności osoby, która zgłosiła towar do odprawy, chyba że osoba ta zrzekła się uczestnictwa w rewizji albo mimo wezwania nie przybyła w wyznaczonym terminie. W razie niebezpieczeństwa szybkiego zepsucia się towaru lub w innych przypadkach nie cierpiących zwłoki, rewizję można przeprowadzić bez wzywania tej osoby lub przed jej przybyciem, a nawet w nieobecności przedstawiciela zarządu magazynu celnego, przewoźnika lub spedytora (art. 35 ust. 2).

§ 34. 1. Po zakończeniu rewizji celnej towaru urząd celny wystawia dowód odprawy celnej ostatecznej, zawierający decyzję urzędu. Towary zgłaszane partiami ustnie (§ 29 ust. 2) obejmuje się łącznie jednym dowodem.

2. Dowód odprawy powinien zawierać następujące dane:

- 1) oznaczenie urzędu celnego dokonującego odprawy,
- 2) wskazanie osoby, która zgłosiła towar do odprawy,
- 3) wskazanie kraju nadania oraz nadawcy i odbiorcy towaru,
- 4) określenie rodzaju towaru, choćby przez wskazanie odpowiedniej pozycji taryfy celnej, oraz określenie jego ilości,
- 5) rozstrzygnięcie co do dopuszczenia towaru do obrotu na polskim obszarze celnym lub do wywozu za granicę z powołaniem podstawy prawnej,
- 6) daty dokonania odprawy i wystawienia dowodu,
- 7) pouczenie, czy i w jakim trybie służy odwołanie,

8) imię, nazwisko, stanowisko służbowe i podpis funkcjonariusza celnego, który dokonał odprawy, oraz odcisk pieczęci urzędu celnego.

Ponadto w miarę potrzeby dowód powinien zawierać znak i numer pozwolenia przywozu lub wywozu, wymiar należności celnych z powołaniem pozycji, kolumny i stawki taryfy celnej, a także wzmiankę o nadaniu decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności i o terminie wykonania zastępczego. Datą dokonania odprawy jest dzień zakończenia rewizji celnej.

3. Główny Urząd Celny może zezwolić na wystawianie w określonych przypadkach uproszczonych dowodów odprawy celnej, a nawet na zaniechanie wystawiania dowodów odprawy towarów zwolnionych w całości od ograniczeń (art. 8) i od należności celnych.

4. Stronie, która zgłosiła towar do odprawy celnej, decyzje podaje się do wiadomości za pisemnym potwierdzeniem, a przy zgłoszeniu z urzędu stosuje się przepis § 26 ust. 2. Pisemna zgoda na podaną do wiadomości decyzję ma moc zrzeczenia się odwołania. Dowód odprawy celnej zawierający decyzję, która stała się wykonalną (kwit celny), doręcza się przy podjęciu towaru.

§ 35. W razie uiszczenia wymierzonych należności celnych towar dopuszcza się do obrotu na polskim obszarze celnym albo do wywozu za granicę nawet przed upływem terminu do wniesienia odwołania, a także po wniesieniu odwołania, chyba że na przywóz lub wywóz nie wydano pozwolenia (art. 8). Obowiązek udowodnienia tożsamości podjętego towaru obciąża w dalszym postępowaniu stronę.

§ 36. 1. Decyzja nie wykonana w ciągu 30 dni przez stronę podlega wykonaniu zastępczemu w sposób określony w ust. 2 i 3. Termin ten biegnie od dnia, w którym decyzja stała się wykonalna, i może być skrócony w razie nadania jej rygoru natychmiastowej wykonalności, a przedłużony do 6 miesięcy w przypadkach zasługujących na uwzględnienie.

2. Towar przywieziony z zagranicy podlega:

- 1) sprzedaży, jeżeli:
 - a) nie zezwolono na dopuszczenie tego towaru do obrotu na polskim obszarze celnym, a osoba uprawniona do rozporządzania towarem nie podjęła go i nie wywiozła za granicę,
 - b) zezwolono na dopuszczenie tego towaru do obrotu na polskim obszarze celnym za opłatą należności celnych, a osoba uprawniona do rozporządzania towarem należności tych nie uiszczała lub nie podjęła go i nie wywiozła za granicę,
- 2) przeniesieniu z miejsca odprawy celnej na miejsce pozostające pod zarządem przewoźnika lub spedytora — jeżeli był nadany do przewozu lub powierzony spedytorowi i został dopuszczony do obrotu na polskim obszarze celnym, a strona nie podjęła tego towaru. W razie wniesienia odwołania obowiązek udowodnienia tożsamości towaru obciąża w dalszym postępowaniu stronę.
3. Towar zgłoszony do wywozu za granicę, o ile był nadany do przewozu lub powierzony spedytorowi, podlega przeniesieniu z miejsca odprawy celnej na miejsce pozostające pod zarządem przewoźnika lub spedytora, jeżeli:

- 1) nie zezwolono na jego wywóz za granicę, a strona tego towaru nie podjęła,
- 2) zezwolono na jego wywóz za granicę za opłatą należności celnych, a strona należności tych nie uiszczała lub nie podjęła towaru,
- 3) dopuszczono towar do wywozu za granicę, a strona go nie podjęła i nie wywiozła.

4. W przypadkach określonych w ust. 3 pkt 2 i 3 zgłoszenie towaru do odprawy celnej oraz odwołanie, jeżeli je wniesiono, uważa się za cofnięte, a decyzję za bezprzed-

miotową, i czyni się o tym wzmiankę w dowodzie odprawy celnej. Na wniosek strony zwraca się jej pobrane należności celne (art. 42 ust. 1 pkt 2 i ust. 2).

§ 37. 1. Przy odprawie celnej towaru przewożonego z sobą przez osobę przekraczającą granicę państwową:

- 1) w obrocie pozaplanowym — w dowodzie odprawy celnej nie wskazuje się kraju nadania oraz nadawcy i odbiorcy towaru, a dowodu odprawy towaru zwolnionego w całości od ograniczeń (art. 8) i od należności celnych w ogóle się nie wystawia, jeżeli zwolnienie nastąpiło z tytułu przewozu tego towaru w ruchu osobowym,
- 2) jeżeli strona nie doręcza wymaganego pozwolenia na przywóz, przewóz lub wywóz towaru albo jeżeli niezwłocznie nie uiszcza wymierzonych należności celnych, odprawy nie dokonuje się, a przewożony towar zatrzymuje się w depozycie urzędu celnego. Zgłoszenie towaru do odprawy celnej pozostaje nadal w mocy.

2. Przewożonego towaru nie zatrzymuje się w depozycie (ust. 1 pkt 2), jeżeli przekazuje się go innemu urzędowi celnemu (art. 34) albo jeżeli strona niezwłocznie odsyła za granicę towar zgłoszony do odprawy przywózowej lub pozostawia na polskim obszarze celnym towar zgłoszony do odprawy wywózowej. Zgłoszenie uważa się w tym przypadku za cofnięte, a w dowodzie odprawy celnej — o ile został już wystawiony — czyni się wzmiankę o uznaniu zawartej w nim decyzji za bezprzedmiotową.

3. Jeżeli strona równocześnie z uiszczeniem wymierzonych należności celnych wnosi odwołanie, przewożony towar zatrzymuje się na jej wniosek w depozycie urzędu celnego. W razie niezłożenia do depozytu obowiązków udowodnienia tożsamości towaru obciąża w dalszym postępowaniu stronę.

Rozdział 7.

Odprawa celna warunkowa.

§ 38. 1. Zezwolenia na odprawę warunkową udzielają urzędy celne w przypadkach przywozu lub wywozu towarów:

- 1) na wystawy, targi, konkursy, zawody lub występy artystyczne,
- 2) do czasowego użytku, doświadczenia, wypróbowania lub naśladownictwa,
- 3) stanowiących próbki i wzory przewożone w celach akwizycji,
- 4) do naprawy lub uszlachetnienia,
- 5) stanowiących opakowania przydatne do wielokrotnego użytku, bez względu na to, czy przewożone są z zawartością, czy bez niej,
- 6) służących do osobistego użytku osoby przekraczającej granicę, a nie zwolnionych od ograniczeń (art. 8) i od należności celnych, jeżeli przepis szczególny odprawę warunkową dopuszcza.

2. W przypadkach nie wymienionych w ust. 1 zezwolenia na odprawę warunkową udziela Główny Urząd Celny.

§ 39. 1. Poza przypadkiem wymienionym w § 38 ust. 1 pkt 6 wniosek o zezwolenie na odprawę warunkową powinien być sporządzony na piśmie przez stronę lub jej pełnomocnika i wskazywać:

- 1) rodzaj, ilość i wartość towarów,
- 2) cel odprawy z uzasadnieniem potrzeby jej zastosowania,
- 3) termin powrotnego przywozu lub wywozu towarów,
- 4) urząd celny, który ma dokonać odprawy.

2. Do wniosku należy dołączyć:

- 1) w przypadku wymienionym w § 38 ust. 1 pkt 1 — pisemny dowód uczestnictwa w wystawie, targach, konkursie, zawodach lub w występach artystycznych,
- 2) w przypadku wymienionym w § 38 ust. 1 pkt 4:
 - a) pisemne zezwolenie organów dewizowych lub, jeżeli

wniosek składa przedsiębiorstwo handlu zagranicznego działające w ramach swych uprawnień, pisemne oświadczenie o posiadaniu środków finansowych na pokrycie kosztów naprawy lub uszlachetnienia, albo

- b) pisemne stwierdzenie firmy zagranicznej, że naprawa lub uszlachetnienie będą dokonane bezpłatnie wskutek reklamacji.

§ 40. 1. Zezwolenie na odprawę warunkową wydaje się na piśmie, chyba że udzielono go w przypadku wymienionym w § 38 ust. 1 pkt 6.

2. Zezwolenie jest ważne od dnia wydania, jeżeli nie wskazuje innej daty, i w terminie w zezwoleniu tym określonym. Organ administracji celnej, który zezwolenia udzielił, może na wniosek strony przedłużyć termin jego ważności.

3. Z zezwolenia może korzystać tylko osoba, której zezwolenie zostało udzielone.

§ 41. 1. Zezwolenie na odprawę warunkową traci ważność:

- 1) z upływem terminu, na jaki zostało wydane,
- 2) wskutek zrzeczenia się przez osobę, której udzielono zezwolenia.

2. Urząd celny, który zezwolenia udzielił, lub Główny Urząd Celny uchyla zezwolenie w razie:

- 1) naruszenia dodatkowych warunków, pod którymi zezwolono na odprawę warunkową,
- 2) ujawnienia nadużycia.

§ 42. 1. Do odprawy celnej warunkowej stosuje się odpowiednio przepisy §§ 27—37, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

2. Dowód odprawy warunkowej powinien czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla dowodu odprawy ostatecznej, a ponadto wskazywać obowiązek i określać termin powrotnego przywozu lub wywozu towaru oraz wysokość należności celnych, w miarę zaś potrzeby — także i dodatkowe warunki, pod którymi na odprawę zezwolono. Cło uzależnione od wartości towaru wymierza się w najwyższym wymiarze.

3. Termin powrotnego przywozu lub wywozu biegnie od dnia dokonania odprawy warunkowej i nie może przekraczać 6 miesięcy w obrocie z krajami europejskimi, a jednego roku w obrocie z innymi krajami. Urząd celny, który zezwolił na odprawę warunkową, może na wniosek strony przedłużyć termin wskazany w dowodzie odprawy celnej — odpowiednio — o 6 miesięcy i o jeden rok, a Główny Urząd Celny — do trzech lat. Uprawnienie to Główny Urząd Celny może przekazać urzędowi celnym.

§ 43. 1. Należności celne określone w dowodzie odprawy celnej warunkowej podlegają zabezpieczeniu w gotówce.

2. W przypadkach zasługujących na uwzględnienie, a także gdy na odprawę warunkową zezwala się przedsiębiorstwu handlu zagranicznego, organ administracji celnej, który zezwolenia udzielił, może na wniosek strony wyznaczyć zamiast zabezpieczenia w gotówce — zabezpieczenie innego rodzaju. Główny Urząd Celny może w ogóle zwolnić stronę od zabezpieczenia; uprawnienie to Główny Urząd Celny może przekazać urzędowi celnym.

§ 44. Zgłoszenie towaru do odprawy celnej przy powrotnym przywozie lub wywozie następuje ustnie za okazaniem dowodu odprawy celnej warunkowej.

§ 45. 1. Termin powrotnego przywozu lub wywozu uważa się za zachowany, jeżeli w ciągu 30 dni od jego upływu dostarczono towar do urzędu celnego i zgłoszono do odprawy celnej powrotnej. Zabezpieczenie należności celnych podlega w tym przypadku zwrotowi.

2. W razie niezachowania terminu powrotnego przywozu lub wywozu urząd celny, uznając, że odprawa warunkowa stała się ostateczną:

- 1) zarachowuje zabezpieczenie gotówkowe na poczet należności celnych albo
- 2) w przypadkach określonych w § 43 ust. 2 wzywa zobowiązanego do uiszczenia należności celnych i kary za zwłokę w wysokości 12‰ w stosunku rocznym, licząc od dnia dokonania odprawy warunkowej.

3. Główny Urząd Cel może uchylić decyzję określoną w ust. 2 tylko w przypadku zasługującym na szczególne uwzględnienie, jeżeli towar zostanie przywieziony lub wywieziony z powrotem nie później niż w ciągu 6 miesięcy po upływie terminu powrotnego przywozu lub wywozu. Przed wydaniem decyzji Główny Urząd Cel wyznacza stronie termin powrotnego przywozu lub wywozu.

4. Przepisy ust. 1—3 stosuje się odpowiednio w przypadku określonym w § 41 ust. 2.

§ 46. 1. Na wniosek strony złożony przed upływem terminu powrotnego przywozu lub wywozu urząd celny może uznać odprawę warunkową za odprawę ostateczną:

- 1) jeżeli strona uczyniła zadość wymaganiom odprawy ostatecznej albo
- 2) jeżeli strona bez obciążenia i odszkodowania przekazała przywieziony towar na rzecz Państwa, albo
- 3) jeżeli przywieziony towar — za zgodą strony i Głównego Urzędu Cel — został zniszczony pod dozorem celnym, albo
- 4) jeżeli wywieziony towar został zniszczony pod kontrolą organu celnego obcego państwa, co strona powinna udowodnić zaświadczeniem tego organu.

2. W przypadku określonym w ust. 1 pkt 1 strona obowiązana jest uiszczyć odsetki za zwłokę (art. 41 ust. 1), chyba że należności celne zabezpieczono w gotówce.

3. W przypadkach określonych w ust. 1 pkt 2—4 urząd celny zwalnia towar od ograniczeń (art. 8) i od należności celnych.

4. Przepis ust. 1 pkt 4 stosuje się do towarów wywiezionych przez przedsiębiorstwa handlu zagranicznego tylko wówczas, gdy koszt powrotnego przywozu przekraczałby wartość towaru.

5. W przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie Główny Urząd Cel może zezwolić na zastosowanie przepisów ust. 1—4 również i na wniosek złożony po upływie terminu powrotnego przywozu lub wywozu towaru, uchyłając zarazem decyzję wydaną stosownie do § 45 ust. 2.

Rozdział 8.

Odprawa celna warunkowa środków przewozowych.

1. Zasady ogólne.

§ 47. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się do odprawy warunkowej środków przewozowych przywożonych w celu czasowego użytku na polskim obszarze celnym i wywożonych w celu czasowego użytku za granicą.

§ 48. 1. Środkami przewozowymi są wszelkie pojazdy drogowe, kolejowe, jednostki pływające i statki powietrzne.

2. Zwierzęta wierzchowe i pociągowe służące do przewożenia ludzi lub towarów przez granicę państwową traktuje się jak środki przewozowe.

3. Wyposażenie środków przewozowych, a zwłaszcza części zapasowe, oraz wmontowane do pojazdów radiowe aparaty odbiorcze i telewizory podlegają odprawie na zasadach stosowanych przy odprawie tych środków.

2. Przywóz w celu czasowego użytku na polskim obszarze celnym.

§ 49. 1. Na odprawę celną warunkową środków przewozowych zarejestrowanych za granicą, a przywożonych w

celu czasowego użytku na polskim obszarze celnym, zezwala się osobom:

- 1) zamieszkałym za granicą,
- 2) czasowo przebywającym za granicą w związku z zatrudnieniem lub studiami, gdy w tym okresie przybywają do Polski na pobyt czasowy.

2. Osoby, którym zezwala się na odprawę warunkową (ust. 1), nie mogą bez zgody urzędu celnego odstąpić przywiezionego środka przewozowego innym osobom, nawet do czasowego użytku, jak również dopuścić do zarejestrowania go w Polsce przez inne osoby.

§ 50. 1. Odprawy celnej warunkowej dokonuje się:

- 1) na podstawie książeczek z przepustkami (carnet de passages en douane), tryptyków lub innych dokumentów określonych przez umowy międzynarodowe lub wystawianych przez polskie stowarzyszenia albo instytucje wskazane przez Ministra Handlu Zagranicznego, które złożyły w Głównym Urzędzie Cel gwarancję za należności celne, jakie przypadająby od środków przewozowych wymienionych w tych książeczkach, tryptykach lub dokumentach w razie odprawy ostatecznej, albo
- 2) po złożeniu w gotówce zabezpieczenia należności celnych wymienionych w pkt 1.

2. Dokumenty wymienione w ust. 1 pkt 1 zastępują pisemne zgłoszenie środka przewozowego do odprawy, a po dokonaniu w nich przez urząd celny odpowiednich zapisów stają się dowodem odprawy. Jeżeli odprawa ma nastąpić bez tych dokumentów, zgłoszenia można dokonać usłnie, a do dowodu odprawy stosuje się przepisy § 42 ust. 2 i § 44.

§ 51. 1. Termin powrotnego wywozu środka przewozowego biegnie od dnia dokonania odprawy warunkowej i nie może przekraczać terminu wynikającego z dokumentów — w przypadku wymienionym w § 50 ust. 1 pkt 1, a jednego roku — w przypadku wymienionym w § 50 ust. 1 pkt 2.

2. Urząd Celny Kolejowy w Warszawie może przedłużyć termin powrotnego wywozu o 90 dni na uasadniony wniosek polskiego stowarzyszenia lub instytucji — w przypadku wymienionym w § 50 ust. 1 pkt 1, a osoby, która przywoziła środek przewozowy — w przypadku wymienionym w § 50 ust. 1 pkt 2.

§ 52. 1. Jeżeli w ciągu 90 dni od upływu terminu powrotnego wywozu (§ 51) nie wywieziono środka przewozowego za granicę, urząd celny uznaje, że odprawa warunkowa stała się ostateczną, i wzywa polskie stowarzyszenie lub instytucję (§ 50 ust. 1 pkt 1) do uiszczenia należności celnych i kary za 90 dni zwłoki albo zarachowuje zabezpieczenie gotówkowe na poczet należności celnych (§ 50 ust. 1 pkt 2). Dowód odprawy celnej ostatecznej wydaje się po uiszczeniu należności celnych i kary za zwłokę lub po zarachowaniu zabezpieczenia.

2. Przepis ust. 1 ma również zastosowanie z chwilą, gdy osoba, która przywoziła środek przewozowy bez zgody urzędu celnego, odstąpiła ten środek innej osobie, choćby do czasowego użytku, lub dopuściła do zarejestrowania tego środka w Polsce przez inną osobę (§ 49 ust. 2). Jednak karę za zwłokę liczy się w tym przypadku od dnia dokonania odprawy warunkowej.

3. Główny Urząd Cel może uchylić decyzję wydaną stosownie do ust. 1 lub 2 tylko w przypadku zasługującym na szczególne uwzględnienie, jeżeli środek przewozowy zostanie z powrotem wywieziony. Przed wydaniem decyzji Główny Urząd Cel wyznacza stronie termin powrotnego wywozu.

4. W razie zgłoszenia środka przewozowego do powrotnego wywozu w ciągu 90 dni od upływu terminu (§ 51) urząd celny dokonuje odprawy powrotnej i licząc od tego terminu pobiera karę za zwłokę.

5. Kara za zwłokę wynosi 10 zł za każdy rozpoczęty dzień.

§ 53. 1. Urząd celny uznaje opóźnienie powrotnego wywozu za usprawiedliwione, jeżeli nastąpiło wskutek choroby osoby, która przywoziła środek przewozowy, wskutek zatrzymania tej osoby lub środka przewozowego przez organ państwowy, a także wskutek uszkodzenia środka przewozowego w stopniu uniemożliwiającym wyjazd. W innych przypadkach urząd może uznać opóźnienie za usprawiedliwione, jeżeli nie przekroczyło 14 dni.

2. Okoliczności wymienione w ust. 1 strona powinna udowodnić następującymi dokumentami:

- 1) chorobę — zaświadczeniem lekarskim;
- 2) zatrzymanie — zaświadczeniem organu państwowego, który zatrzymanie zarządził, lub zakładu, w którym zatrzymany przebywał,
- 3) uszkodzenie środka przewozowego — zaświadczeniem osoby dokonującej naprawy.

3. Jeżeli opóźnienie powrotnego wywozu uznano za usprawiedliwione:

- 1) nie wydaje się decyzji określonej w § 52 ust. 1, a wydaną uchyla się,
- 2) nie pobiera się kary za zwłokę w przypadku określonym w § 52 ust. 4.

4. Jeżeli opóźnienie wynikało wskutek choroby, zatrzymania lub uszkodzenia środka przewozowego (ust. 1), powrotny wywóz powinien nastąpić w ciągu 14 dni od ustania przeszkody i w każdym razie nie później — licząc od upływu terminu określonego stosownie do § 51 — niż w ciągu 3 miesięcy w przypadku uszkodzenia środka przewozowego, a w ciągu 6 miesięcy — w przypadku choroby. O ile w tych terminach środek przewozowy nie wywieziono, przepis § 52 stosuje się odpowiednio.

§ 54. 1. Jeżeli środek przewozowy wskutek wypadku doznał uszkodzenia w stopniu uniemożliwiającym wyjazd z polskiego obszaru celnego, urząd celny może na wniosek strony uznać odprawę warunkową za ostateczną, o ile strona:

- 1) uczyni zadość wymaganiom odprawy ostatecznej i uiści należności celne obniżone proporcjonalnie do spowodowanego uszkodzeniem spadku wartości środka przewozowego albo
- 2) bez obciążenia i odszkodowania przekaze środek przewozowy na rzecz Państwa.

2. W przypadku określonym w ust. 1 pkt 2 urząd celny zwalnia środek przewozowy od ograniczeń (art. 8) i od należności celnych.

§ 55. 1. W razie utraty dowodu odprawy celnej warunkowej przed wywiezieniem środka przewozowego z polskiego obszaru celnego, odprawy powrotnej może dokonać ten urząd celny, który dokonał odprawy warunkowej, inny zaś urząd celny — w przypadkach nie budzących wątpliwości co do dokonanej przednio odprawy warunkowej. Z dokonania odprawy powrotnej sporządza się protokół.

2. Jeżeli powrotny wywóz środka przewozowego nie został przez urząd celny odnotowany wskutek omyłki lub przeoczenia, za dowód wyjazdu mogą służyć:

- 1) zapisy wjazdowe i wyjazdowe organów celnych państw obcych dokonane w dowodzie odprawy celnej warunkowej,
- 2) zaświadczenie polskiego przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu konsularnego albo organu celnego państwa obcego stwierdzające, że środek przewozowy znajduje się za granicą.

3. Wywóz w celu czasowego użytku za granicą.

§ 56. Na odprawę celną warunkową środków przewozowych zarejestrowanych w Polsce, a wywożonych w celu czasowego użytku za granicą, zezwala się osobom:

- 1) zamieszkałym w Polsce,

2) czasowo przebywającym w Polsce w związku z zatrudnieniem lub studiami, gdy w tym okresie wyjeżdżają za granicę na pobyt czasowy.

§ 57. Odprawy celnej warunkowej dokonuje się:

- 1) na podstawie dokumentów wystawionych przez polskie stowarzyszenia lub instytucje określone w § 50 ust. 1 pkt 1 lub po złożeniu w gotówce zabezpieczenia należności celnych — jeżeli środek przewozowy wywozi osoba zamieszkała w Polsce (§ 56 pkt 1), przy czym stosuje się odpowiednio przepisy § 50 ust. 2, § 51, § 52 ust. 1 i 3—5 oraz § 53, albo
- 2) bez dokumentów i bez zabezpieczenia (pkt 1) — jeżeli środek przewozowy wywozi osoba czasowo przebywająca w Polsce (§ 56 pkt 2), przy czym stosuje się odpowiednio przepisy § 50 ust. 2, § 51, § 52 ust. 4 i 5 oraz § 53.

Jeżeli w ciągu 90 dni od upływu terminu powrotnego przywozu nie przywieziono środka przewozowego na polski obszar celny, urząd celny uznaje, że odprawa warunkowa stała się ostateczną i zwalnia środek przewozowy od ograniczeń (art. 8) i od należności celnych.

§ 58. 1. Jeżeli środek przewozowy wywieziony przez osobę zamieszkałą w Polsce wskutek wypadku doznał uszkodzenia w stopniu uniemożliwiającym przyjazd na polski obszar celny, urząd celny może na wniosek strony uznać odprawę warunkową za ostateczną i zwolnić środek przewozowy od ograniczeń (art. 8) i od należności celnych w całości lub w części.

2. Uszkodzenie oraz jego przyczynę i stopień strona powinna udowodnić zaświadczeniem właściwego organu administracji lub instytucji ubezpieczeń obcego państwa, na którego obszarze nastąpił wypadek.

§ 59. 1. W razie utraty dowodu odprawy celnej warunkowej przed przywozem środka przewozowego na polski obszar celny stosuje się odpowiednio przepis § 55 ust. 1.

2. Na wniosek strony urząd celny wydaje zaświadczenie stwierdzające, że środek przewozowy znajduje się na polskim obszarze celnym, jeżeli jest ono potrzebne w celu przedstawienia władzom obcego państwa. Zaświadczenie wydaje się po dokonaniu oględzin środka przewozowego.

4. Postanowienia szczególne.

§ 60. 1. Odprawa celną warunkową statków morskich i rzecznych, kolejowych środków przewozowych oraz statków powietrznych utrzymujących stałą komunikację lotniczą polega na kontroli celnej ich przyjazdu na polski obszar celny lub wyjazdu za granicę oraz w miarę potrzeby na odpowiedniej ewidencji przyjazdu i wyjazdu, określonej przez Główny Urząd Ceł. Zabezpieczenia należności celnych nie wymaga się.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy awionetek i szybowców oraz jachtów i łodzi sportowych, również i motorowych.

§ 61. 1. Uproszczonej odprawie celnej warunkowej podlegają środki przewozowe używane przez organy administracji celnej, zarówno polskie, jak i państw sąsiadujących.

2. W przypadkach określonych w ust. 1 zgłoszenie do odprawy następuje usłnie, zabezpieczenia należności celnych nie wymaga się, a dowód odprawy wystawia się w formie uproszczonej.

3. Główny Urząd Ceł może zezwolić na dokonywanie uproszczonej odprawy celnej:

- 1) kajaków, rowerów, motorowerów, motocykli oraz sprzętów i zwierząt wierzchowych,
- 2) samochodów osobowych, awionetek, szybowców, jachtów, łodzi sportowych, również motorowych, jeżeli te środki przewozowe są używane w celu turystyki albo przejazdów związanych ze współpracą międzynarodową.

4. W przypadkach określonych w ust. 3 odprawy warunkowej dokonuje się bez dokumentów określonych w § 50 ust. 1 pkt 1 i § 57 pkt 1, a zamiast zabezpieczenia należności celnych w gotówce można wyznaczyć zabezpieczenie innego rodzaju lub w ogóle zwolnić stronę od zabezpieczenia. Zgłoszenia do odprawy można dokonać ustnie, a dowód odprawy wystawia się w formie uproszczonej.

§ 62. Uproszczoną odprawę celną warunkową środków przewozowych w pogranicznym ruchu turystycznym i w małym ruchu granicznym normują odrębne przepisy.

§ 63. Do uiszczenia wymagalnych należności celnych nie zabezpieczonych gwarancją polskiego stowarzyszenia lub instytucji (§ 50 ust. 1 pkt 1 i § 57 pkt 1) lub w gotówce albo w ogóle nie zabezpieczonych wzywa się osobę, która środek przewozowy warunkowo przywiozła lub warunkowo wywiozła.

Rozdział 9.

Przekazanie towaru celnego.

1. Zasady ogólne.

§ 64. 1. Przekazaniu podlega towar:

- 1) przywieziony z zagranicy — jeżeli w urzędzie celnym granicznym, do którego towar dostarczono, nie dokonano odprawy celnej albo nie pobrano należności celnych,
- 2) po przeprowadzeniu odprawy wywozowej w urzędzie celnym wewnętrznym — dla dokonania pod kontrolą celną wywozu za granicę,
- 3) przewożony tranzytem przez polski obszar celny.

2. Przekazanie towaru następuje na wniosek strony lub z urzędu; przekazanie to nie może powodować nieracjonalnych przewozów.

§ 65. 1. Towar może być przekazany do miejscowości będącej siedzibą urzędu celnego odbiorczego, jak również do innej miejscowości, położonej na obszarze właściwości miejscowej tego urzędu.

2. W obrocie pozaplanowym przekazanie towaru do miejscowości nie będącej siedzibą urzędu celnego może nastąpić tylko w przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie.

3. Towar przewożony z sobą przez osobę przekraczającą granicę państwową może być przekazany tylko do miejscowości będącej siedzibą urzędu celnego.

§ 66. 1. Towar przekazuje się na podstawie listu przekazowego.

2. Przekazane towary powinny być dostarczone na miejsce wskazane w liście w następujących terminach:

- 1) przesyłki lotnicze lub samochodowe — w ciągu 3 dni,
- 2) przesyłki kolejowe wagonowe — w ciągu 7 dni, a drobne — w ciągu 14 dni,
- 3) przesyłki przewożone statkami morskimi lub rzecznyymi — w ciągu 15 dni,
- 4) towary przewożone z sobą przez osoby przekraczające granicę państwową — w ciągu 3 dni.

§ 67. 1. Równocześnie z dostarczeniem przekazanego towaru doręcza się urzędowi celnemu odbiorczemu list przekazowy oraz dokumenty dotyczące przewozu towaru.

2. Przekazany towar powinien być zgłoszony do odprawy celnej w urzędzie celnym odbiorczym, chyba że został odprawiony w urzędzie celnym nadawczym.

3. Przywóz i wywóz towaru przewożonego tranzytem następuje pod kontrolą celną; urząd celny może poddać ten towar rewizji celnej.

2. Przekazanie towaru za pośrednictwem publicznego przedsiębiorstwa przewozowego.

§ 68. Przekazanie towaru za pośrednictwem publicznego przedsiębiorstwa przewozowego może nastąpić na wniosek strony lub z urzędu.

§ 69. 1. List przekazowy obowiązany jest wypełnić przedsiębiorstwo przewozowe, chyba że w jego imieniu działa przedsiębiorstwo spedycyjne.

2. Urząd celny nadawczy nakłada na przekazywany towar lub na środek przewozowy zamknięcia celne, chyba że wykorzystuje zamknięcia celne określone w § 5 ust. 1 pkt 2. W razie niemożności nałożenia i wykorzystania zamknięć celnych towar opisuje się dokładnie w liście przekazowym lub w inny sposób zapewnia się ustalenie jego tożsamości.

3. Urząd celny graniczny nadawczy może poddać przekazywany towar rewizji celnej. Urząd stwierdza w liście przekazowym zgodność zawartych w nim danych z danymi z dokumentów przewozowych oraz z ustaleniami rewizji.

§ 70. Urząd celny nadawczy wręcza list przekazowy przedsiębiorstwu przewozowemu, które z chwilą przyjęcia tego listu obowiązany jest dostarczyć towar w całości na miejsce wskazane w liście i we właściwym terminie (§ 66 ust. 2).

§ 71. Przedsiębiorstwo przewozowe może dokonać poprawy ładunku albo wylądowania lub przeładowania przewożonego towaru podczas jego przewozu tylko pod dozorem celnym (§ 5 ust. 2 pkt 1) lub w obecności funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej, chyba że prace te nie powodują naruszenia zamknięć celnych. W razie naruszenia zamknięć przedsiębiorstwo, przy udziale funkcjonariusza celnego lub Milicji Obywatelskiej, sporządza odpowiedni protokół, a odpis protokołu doręcza urzędowi celnemu odbiorczemu z listem przekazowym.

§ 72. 1. Urząd celny odbiorczy poddaje dostarczony towar oględzinom zewnętrznym, po czym potwierdza jego odbiór.

2. W razie stwierdzenia naruszenia zamknięć celnych, uszkodzenia opakowania, braku towaru lub innej rozbieżności pomiędzy stanem dostarczonego towaru a danymi zawartymi w liście przekazowym lub w dokumentach przewozowych, a także w przypadku określonym w § 71 urząd celny odbiorczy poddaje towar rewizji celnej. Przepis § 20 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 73. 1. W razie naruszenia przy przekazywaniu towaru przywiezionego z zagranicy obowiązków określonych w § 70 przedsiębiorstwo przewozowe ponosi odpowiedzialność za należności celne ciężące na tym towarze. Nie odpowiada jednak za naturalne ubytki towaru.

2. Należności celne, których uprzednio nie wymierzono, określa się przy uwzględnieniu rodzaju i ilości towaru, wskazanych w dokumentach przewozowych. Jeżeli z dokumentów nie można tych danych dokładnie ustalić, sięga się w miarę możliwości do innych dowodów, a gdy to również okaże się bezskuteczne, stosuje się następujące zasady:

- 1) rodzaj towaru określa się według pozycji taryfy celnej, dotyczącej towaru o cechach najbardziej zbliżonych; rzeczy podróźnych przyjmuje się jednak zawsze jednolicie jako odzież wełnianą,
- 2) w razie niemożności określenia wagi netto, określa się ją w wysokości wagi brutto,
- 3) ilość towaru określa się nie niżej ilości uzasadniającej wymiar cła według najwyższej stawki dla właściwej pozycji taryfy celnej.

3. Przedsiębiorstwo przewozowe obowiązane jest uiszczyć należności celne w terminie 3 miesięcy od doręczenia zawiadomienia o dokonaniu wymiaru.

3. Przekazanie towaru za pośrednictwem osoby innej niż publiczne przedsiębiorstwo przewozowe.

§ 74. Przekazanie towaru za pośrednictwem osoby innej niż publiczne przedsiębiorstwo przewozowe może nastąpić tylko na wniosek strony. Wniosek można złożyć ustnie.

§ 75. 1. Urząd celny graniczny nadawczy poddaje przekazywany towar oględzinom zewnętrznym i rewizji celnej, po czym ustala wysokość ciężących na towarze należności celnych i zamieszcza ją w liście przekazowym.

2. Należności celne podlegają zabezpieczeniu w gotówce. W przypadkach zasługujących na uwzględnienie można na wniosek strony wyznaczyć zamiast zabezpieczenia w gotówce zabezpieczenie innego rodzaju lub w ogóle zwolnić stronę od zabezpieczenia.

3. Na przekazywany towar nakłada się zamknięcie celne, a w razie niemożności nałożenia zamknięcia opisuje się ten towar dokładnie w liście przekazowym.

§ 76. Urząd celny nadawczy wręcza list przekazowy stronie, która z chwilą przyjęcia tego listu obowiązana jest dostarczyć towar w całości na miejsce wskazane w liście i we właściwym terminie (§ 66 ust. 2).

§ 77. W razie naruszenia przez stronę przy przekazywaniu towaru przywiezionego z zagranicy obowiązków określonych w § 76 stosuje się odpowiednio przepis § 45 ust. 2.

Rozdział 10.

Powrotny przywóz i powrotny wywóz poza obrotem warunkowym.

§ 78. 1. Na powrotny wywóz towaru przywiezionego z zagranicy urząd celny może zezwolić przed dopuszczeniem tego towaru do obrotu na polskim obszarze celnym, a w razie dopuszczenia do obrotu — jeżeli tożsamość towaru nie budzi wątpliwości — w ciągu 6 miesięcy od dokonania odprawy celnej przywózowej.

2. Na wniosek urzędu pocztowego urząd celny pocztowy, który dokonał odprawy celnej przywózowej, zezwala na powrotny wywóz przesyłki przywiezionej z zagranicy przez pocztę, jeżeli stosownie do międzynarodowych umów pocztowych przesyłka ta podlega zwróceniu nadawcy. Wniosek ten uważa się również za wniosek o zwrot pobranych należności celnych.

§ 79. 1. Na powrotny przywóz towaru wywiezionego za granicę urząd celny może zezwolić przed wejściem tego towaru do obrotu za granicą, a w razie wejścia do obrotu — jeżeli tożsamość towaru nie budzi wątpliwości — w ciągu 6 miesięcy od dokonania odprawy celnej wywózowej.

2. Dowodem tego, że towar nie znalazł się za granicą w obrocie, jest zaświadczenie organu celnego obcego państwa lub list przewozowy stwierdzający, że towaru nie wydano za granicą odbiorcy, a także zaświadczenie polskiego przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu konsularnego.

§ 80. W przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie Główny Urząd Celny może zezwolić na powrotny przywóz lub powrotny wywóz i po upływie terminu 6-miesięcznego.

§ 81. 1. Odprawy powrotnej dokonuje się według zasad przewidzianych dla odprawy ostatecznej. Strona powinna dołączyć do zgłoszenia dowód odprawy pierwotnej.

2. Przez dokonanie odprawy powrotnej uznaje się odprawę pierwotną za niebyłą. Na wniosek strony zwraca się jej pobrane uprzednio należności celne.

Rozdział 11.

Depozyty.

§ 82. 1. Na towar zatrzymany w depozycie (§ 37 ust. 1 pkt 2 i ust. 3) urząd celny wydaje stronie pokwitowanie. W pokwitowaniu wskazuje się wartość towaru podaną przez stronę albo określoną w przedstawionym przez nią rachunku lub oszacowaniu rzeczoznawcy.

2. Urząd celny może sam określić wartość towaru, jeżeli wartość podana przez stronę jest wygórowana lub jeżeli strona nie przedstawia dowodów wymienionych w ust. 1 albo jeżeli dowody te budzą wątpliwość.

§ 83. 1. Urząd celny przechowuje towar przez 3 miesiące od dnia jego złożenia, a w przypadku określonym w § 37 ust. 3 — od dnia, gdy decyzja wydana wskutek odwołania stała się ostateczną. Na wniosek strony złożony przed upływem terminu termin ten może być przedłużony o 3 miesiące.

2. Urząd celny wyznacza odpowiednio krótszy termin przechowania w razie niebezpieczeństwa szybkiego zepsucia się towaru.

§ 84. 1. Za przechowanie towaru pobiera się miesięczną opłatę w wysokości 5% jego wartości, jednak nie mniej niż 20 zł. Miesiąc rozpoczęty liczy się za cały.

2. Główny Urząd Celny może zezwolić na zaniechanie pobierania opłat za przechowanie w przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie.

3. Urząd celny ponosi na zasadach ogólnych odpowiedzialność za przechowywany towar.

§ 85. Towar nie podjęty przez stronę w terminie określonym stosownie do § 83 podlega sprzedaży (art. 44 ust. 1) bez zawiadomienia o tym strony.

Rozdział 12.

Przedłużanie terminu uiszczenia oraz umarzanie należności celnych.

§ 86. 1. Urząd celny może zezwolić na przedłużenie terminu uiszczenia należności celnych (art. 39 ust. 2) najwyżej o 30 dni. Przepis art. 30 ma zastosowanie.

2. Działającemu za stronę publicznemu przedsiębiorstwu przewozowemu lub spedycyjnemu (§ 25) Główny Urząd Celny może zezwolić na łączne uiszczenie należności celnych wymierzonych w każdym miesiącu kalendarzowym do 15 dnia miesiąca następnego oraz na podejmowanie towarów w miarę dokonywania odpraw, nawet przed uiszczeniem należności za poszczególne towary.

§ 87. 1. Decyzje w sprawie umorzenia nieściągalnych należności celnych wydają:

- 1) urzędy celne — jeżeli kwota należności nie przekracza 500 zł,
- 2) Główny Urząd Celny — jeżeli kwota należności jest wyższa niż 500 zł, lecz nie przekracza 5000 zł,
- 3) Minister Handlu Zagranicznego — jeżeli kwota należności przekracza 5000 zł.

2. Decyzję o umorzeniu wydaje się, jeżeli:

- 1) ustalenie majątku dłużnika lub źródeł jego dochodu jest niemożliwe albo
- 2) w wyniku postępowania egzekucyjnego lub na podstawie danych ustalonych przez urząd celny i nie budzących wątpliwości stwierdzono, że dłużnik nie posiada majątku, z którego można by poszukiwać należności, lub że majątek posiadany przez dłużnika wystarczyłby za ledwie na pokrycie kosztów egzekucji bądź też że przeprowa-

- dżenie egzekucji skierowanej do wynagrodzenia dłużnika za pracę lub do jego dochodów mogłoby podważyć możliwości bytowe dłużnika lub jego rodziny, albo
- 3) należności nie przekraczają 100 zł, a ich ściągnięcie byłoby połączone z trudnościami lub niewspółmiernymi kosztami, albo
 - 4) dłużnik zmarł, a na podstawie danych ustalonych przez urząd celny i nie budzących wątpliwości stwierdzono, że zmarły nie pozostawił żadnego majątku lub pozostawił tylko przedmioty codziennego użytku domowego o wartości nie przekraczającej 5000 zł.

Rozdział 13.

Sprzedaż towarów celnych.

§ 88. 1. Towary celne nie podjęte w terminie (§ 36 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 i § 85) sprzedaje się z wolnej ręki właściwym przedsiębiorstwom handlu uspołecznionego.

2. Główny Urząd Ceł może zezwolić na sprzedaż niektórych towarów z wolnej ręki osobom innym niż wymienione w ust. 1 albo w drodze przetargu publicznego.

§ 89. 1. Urząd celny wycenia towary przeznaczone do sprzedaży według obowiązujących cen krajowych i w miarę potrzeby po zasięgnięciu opinii właściwych organów uprawnionych do ustalania cen. Towary używane lub uszkodzone wycenia się z uwzględnieniem stopnia zużycia lub uszkodzenia.

2. Jeżeli towar sprzedaje się z wolnej ręki przedsiębiorstwu handlu uspołecznionego, ustaloną cenę sprzedażną (ust. 1) obniża się o przysługującą marżę zarobkową.

3. Przeprowadzenie przez urząd celny przetargu następuje w trybie przepisów o egzekucji administracyjnej świadczeń pieniężnych.

4. Towar, na którego przywóz wymagane jest pozwolenie, może być sprzedany — z zachowaniem wymagań przepisów odrębnych, zwłaszcza dewizowych — osobie posiadającej pozwolenie lub innej osobie pod warunkiem wywieżenia za granicę w określonym przez urząd celny terminie.

5. Jednostki handlu uspołecznionego uiszczają urzędowi celnym należności za towary nabyte w każdym miesiącu kalendarzowym do 10 dnia miesiąca następnego.

§ 90. 1. Państwo przejmuje towar za cenę nie przekraczającą kosztów i należności wymienionych w art. 44 ust. 2, przypadających instytucjom państwowym lub przedsiębiorstwom państwowym, tytułem pokrycia tych kosztów i należności, jeżeli towar:

- 1) w ciągu 30 dni od dokonania wyceny nie został sprzedany z wolnej ręki z powodu braku nabywcy albo
- 2) nie został sprzedany w drugim przetargu, albo
- 3) nie został w terminie wywieziony za granicę (§ 89 ust. 4).

2. Towar przejęty przez Państwo organy administracji celnej przekazują nieodpłatnie — zależnie od cech tego towaru — bądź organowi do spraw pomocy społecznej prezydium powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej lub za zgodą tego organu bezpośrednio organizacji pomocy społecznej, bądź właściwemu muzeum lub bibliotece albo składnicy odpadków użytkowych. Towar nie nadający się do przekazania nawet składnicy odpadków podlega zniszczeniu pod dozorem celnym.

§ 91. 1. Do dokonywania sprzedaży towarów i związanych z tym czynności właściwe są urzędy celne wyznaczone przez Główny Urząd Ceł.

2. W ciągu 14 dni od dokonania sprzedaży urząd celny obowiązany jest zawiadomić o tej sprzedaży przewoźnika i przekazać przewoźnikowi koszty przypadające z kwoty uzyskanej ze sprzedaży (art. 44 ust. 2).

§ 92. Przepisy § 88, § 89, § 90 ust. 2 i § 91 stosuje się odpowiednio do towarów, które uległy przypadkowi na podstawie art. 10.

Rozdział 14.

Oplaty za czynności organów administracji celnej.

§ 93. 1. Wprowadza się opłaty za czynności organów administracji celnej:

- 1) poza miejscem urzędowania,
- 2) poza czasem urzędowania, lecz w miejscu urzędowania,
- 3) polegające na strzeżeniu i konwojowaniu (§ 5 ust. 2 pkt 1).

2. Opłaty pobiera się w następującej wysokości:

- 1) w przypadku wymienionym w ust. 1 pkt 1 — 20 zł za każdą godzinę czynności wykonywanych w godzinach od 6 do 21, a 30 zł — w godzinach od 21 do 6,
- 2) w przypadku wymienionym w ust. 1 pkt 2 — 20 zł za każdą godzinę czynności,
- 3) w przypadku wymienionym w ust. 1 pkt 3 — 25 zł za każdą godzinę czynności bez względu na miejsce i czas ich wykonywania.

Godzinę rozpoczętą liczy się za całą.

3. Opłaty określone w ust. 2 pobiera się za czas rzeczywistego wykonywania czynności, jak i za czas opóźnienia lub przerwy w ich wykonywaniu, spowodowanych przez stronę, nawet bez jej winy.

§ 94. 1. Opłaty określone w § 93 strona obowiązana jest uiszczyć w terminie 14 dni od zakończenia czynności.

2. W przypadkach zasługujących na uwzględnienie Główny Urząd Ceł może zwolnić stronę w części lub w całości z opłat określonych w § 93.

Rozdział 15.

Przepisy końcowe.

§ 95. Wyposażenie służbowe, w tym środki przewozowe, jak również akta i dowody rzeczowe, przewożone przez funkcjonariuszy Wojsk Ochrony Pogranicza i osoby służbowo im towarzyszące, przekraczających granicę państwową w okresie pełnienia służby na granicy i w związku z tą służbą — nie podlegają rewizji celnej, a przy ich odprawie warunkowej zabezpieczenie należności celnych nie jest wymagane. Zasady i tryb kontroli i odprawy celnej tych przedmiotów określają odrębne przepisy.

§ 96. Główny Urząd Ceł określi:

- 1) porządek wykonywania przez urzędy celne czynności w zakresie kontroli celnej i postępowania celnego z uwzględnieniem odmian odpraw celnych poszczególnych rodzajów,
- 2) wzory zamknięć celnych,
- 3) przypadki i sposób prowadzenia przez urzędy celne ewidencji przewożonych towarów, a zwłaszcza własnej ewidencji towarów złożonych w magazynach celnych, ewidencji towarów dostarczanych do granicznych urzędów celnych, odprawianych warunkowo, przekazywanych oraz przyjmowanych do depozytu,
- 4) wzory wszelkich rejestrów, ksiąg i innych dokumentów ewidencyjnych,
- 5) wzory wszelkich formularzy używanych w toku sprawowania kontroli celnej i postępowania celnego, a zwłaszcza wzory zgłoszeń do odprawy celnej, dowodów odprawy celnej, listów przekazowych i pokwitowań depozytowych,

6) sposób i terminy przechowywania wszelkich dokumentów dotyczących kontroli celnej i postępowania celnego.

§ 97. Tracą moc dotychczasowe przepisy w sprawach unormowanych niniejszym rozporządzeniem, a w szczególności:

- 1) rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 9 października 1934 r. — Przepisy wykonawcze do prawa celnego (Dz. U. z 1934 r. Nr 90, poz. 820 z późniejszymi zmianami),
- 2) rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 17 lipca 1935 r. o odprawie celnej środków przewozowych (Dz. U. z 1935 r. Nr 60, poz. 387 z późniejszymi zmianami),

3) rozporządzenie Ministra Handlu Zagranicznego z dnia 31 grudnia 1952 r. w sprawie dodatkowych opłat za czynności urzędów celnych w związku z kontrolą celną, wykonywane poza miejscem lub poza godzinami urzędowania, oraz kosztów tych czynności (Dz. U. z 1953 r. Nr 10, poz. 37).

§ 98. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Handlu Zagranicznego: *W. Trąmpczyński*